

Omzendbrief met betrekking tot de grensbeweiding van schapen en geiten met Nederland, het Groothertogdom Luxemburg en Frankrijk.

Referentie	PCCB/S2/1779964	Datum	17/05/2023
Huidige versie	1.0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Schapen, Geiten, Grensbeweiding, Benelux, Frankrijk		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Herman Vanbeckevoort – attaché	Jean-François Heymans – directeur-generaal

1. Doel

Deze omzendbrief beschrijft de voorwaarden tot het bekomen van een toelating tot grensbeweiding voor schapen en geiten met Nederland, het Groothertogdom Luxemburg of Frankrijk en de procedure daartoe.

De toelating vervangt het gezondheidscertificaat per zending.

2. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief is van toepassing op het laten weiden van Belgische schapen en geiten:

- op weiden die gelegen zijn op het grondgebied van Nederland, het Groothertogdom Luxemburg of Frankrijk en dit enkel in de grensstreek met België;
- in een aaneengesloten aan de landsgrens liggend of grensoverschrijdend en natuurlijk of materieel begrensd natuurgebied met Nederland, het Groothertogdom Luxemburg of Frankrijk.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

- Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid (“diergezondheidswetgeving”) – artikel 139;
- Gedelegeerde verordening (EU) 2020/688 van de Commissie van 17 december 2019 tot aanvulling van verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de diergezondheidsvoorschriften voor verplaatsingen binnen de Unie van landdieren en broedeieren – artikelen 15, 16 en 17.

3.2. Andere

- a) Beschikking M (2023) 3 van het Benelux Comité van Ministers inzake de grensbeweidning van schapen en geiten aan de intra-Benelux-grenzen en tot vervanging van beschikking M (2015) 4;
- b) Akkoord inzake de grensbeweidning van schapen en geiten tussen Frankrijk en België – ondertekend op 13 maart 2023.

4. Definities en afkortingen

- **AHL:** Verordening (EU) 2016/429 en zijn uitvoeringshandelingen;
- **LCE:** lokale controle-eenheid van het FAVV;
- **Vereniging:**
  - ARSIA: Association Régionale de Santé et d'Identification Animal ;
  - DGZ: Diergezondheidszorg Vlaanderen.aangeduid voor het beheer van het identificatie- en registratiesysteem, zoals voorzien in artikel 108, lid 5, onder c), van verordening (EU) 2016/429 (zie ook definitie f) in het reglement;
- **Reglement:** reglement als bijlage bij de beschikking M (2023) 3 van het Benelux Comité van Ministers inzake de grensbeweidning van schapen en geiten aan de intra-Benelux-grenzen en tot vervanging van beschikking M (2015) 4.
Voor grensbeweidning met Frankrijk: geen reglement maar een gelijkaardig akkoord inzake de grensbeweidning van schapen en geiten tussen Frankrijk en België;
- **Veehouder:** exploitant die een toelating tot grensbeweidning wil of heeft bekomen;
- **Buurland:** Nederland, het Groothertogdom Luxemburg of Frankrijk;
- **Perceel weiland:** “door lidstaten gedeeld weiland”: zie onder punt 5.1.

5. Grensbeweidning: toelating en procedure

5.1. Toepassingsgebied

De grensbeweidning is van toepassing op “*door lidstaten gedeeld weiland*”.

“*Door lidstaten gedeeld weiland*” is een perceel weiland op het grondgebied van Nederland, het Groothertogdom Luxemburg of Frankrijk dat:

1. gelegen is in een gemeente die grenst aan de landsgrens met België; of
2. gelegen is binnen de 10 kilometer van de landsgrens met België: te meten in vogelvlucht vanaf de Belgische grens met enig raakpunt van het perceel weiland in het buurland.
Dit weiland kan bijgevolg liggen in een gemeente die zelf niet grenst aan de landsgrens.

Een aaneengesloten aan de landsgrens liggend of grensoverschrijdend en natuurlijk of materieel begrensd natuurgebied wordt ook beschouwd als “*door lidstaten gedeeld weiland*”.

Voor beweidning in een buurland in andere weiden dan “*door lidstaten gedeeld weiland*” gelden de klassieke regels voor het grensoverschrijdend verplaatsten van schapen en geiten overeenkomstig de wetgeving, vermeld onder punt 3.1. In dat geval is een gezondheidscertificaat vereist.

De beslagen waarvoor de aanvraag geldt, mogen gelijk waar in België gelegen zijn. De toelating is dus niet beperkt tot exploitanten die hun inrichting hebben in Belgische gemeenten die grenzen aan Nederland, het Groothertogdom Luxemburg of Frankrijk.

5.2. De aanvraag

Alvorens een aanvraag voor grensbeweiding te richten aan de LCE, dient de veehouder contact te nemen met de vereniging (ARSIA-DGZ) om kennis te nemen van de modaliteiten en de nodige documenten.

Een aanvraag voor grensbeweiding gebeurt bij de LCE via de vereniging.

De vereniging stelt voor de veehouder het volledige dossier samen dat zij digitaal overmaakt aan de bevoegde LCE.

De vereniging geeft per kalenderjaar aan elk dossier een uniek dossiernummer.

Voor het opmaken van het dossier door de vereniging, bezorgt de veehouder aan de vereniging:

- i. een (aan)vraag voor grensbeweiding;
- ii. de verklaring, waarmee hij kennis neemt van en rekening houdt met de voorwaarden uit het reglement – zie bijlage I. Deze verklaring wordt ondertekend met vermelding van de woorden “gelezen en goedgekeurd”;
- iii. De informatie over het perceel weiland: zie onder punt 5.8;
- iv. De lijst van schapen en geiten die hij wil laten deelnemen aan de grensbeweiding: zie onder punt 5.5.

Een model van aanvraag kan bekomen worden bij de vereniging.

De veehouder stelt per diersoort een lijst op met de identificatienummers van de schapen en geiten die hij wenst te laten deelnemen aan de grensbeweiding – zie punt 5.5.

De vereniging gaat ook na of het perceel weiland beantwoordt aan de definitie van “*door lidstaten gedeeld weiland*”. Bij twijfel beslist de LCE.

5.3. De toelating

De toelating voor de grensbeweiding wordt door de LCE afgeleverd na voorlegging van een volledig dossier door de vereniging, bestaande uit:

- a) de ondertekende verklaring;
- b) de toelating – nog te ondertekenen;
- c) de lijst van de schapen en geiten – nog te viseren;
- d) de informatie over elk perceel “*door lidstaten gedeeld weiland*” dat de veehouder zal gebruiken.

De toelating (bijlage II) en de lijst met schapen en geiten (bijlage III) worden opgesteld in de taal van het land van bestemming.

De toelating voor de grensbeweiding is geldig voor een aaneensluitende periode van 12 maanden. De datum van de toelating is de referentiedatum.

Voor elke nieuwe periode dient de aanvraag hernieuwd te worden.

De LCE zendt de toelating en de geviseerde lijst van schapen en geiten naar de veehouder en maakt een digitale versie ervan over aan de vereniging.

5.4. De sanitaire voorwaarden

De LCE geeft een toelating voor de grensbeweidings voor zover de inrichting en de schapen en geiten beantwoorden aan de gezondheidsvoorwaarden die vastgelegd zijn in artikel 7 en artikel 8 van het reglement.

a. Artikel 7.2.a).

Artikel 7.2.a) bepaalt dat België de vrije status moet hebben van de volgende ziekten:

• mond-en-klauwzeer	• infectie met het virus van de pest bij kleine herkauwers ("peste des petits ruminants")
• schapenpokken en geitenpokken	• rabiësvirus
• besmettelijke pleuropneumonie bij geiten	

b. Artikel 7.2.b).

Artikel 7.2.b) bepaalt dat België de vrije status moet hebben van de volgende ziekten:

• <i>Brucella abortus</i> , <i>B. melitensis</i> en <i>B. suis</i>
• <i>Mycobacterium tuberculosis</i> -complex (<i>M. bovis</i> , <i>M. caprae</i> en <i>M. tuberculosis</i>).

c. Artikel 7.3.

Artikel 7.3, bepaalt dat de inrichting waartoe de schapen en geiten behoren niet gelegen is in een gebied waarvoor door een beslissing van de Europese Commissie of van de Belgische overheid ingestelde beperkende maatregelen gelden voor de in dit artikel 7.2, vermelde ziekten.

d. Artikel 7.4.

Artikel 7.4, bepaalt dat de inrichting waartoe de schapen en geiten behoren niet onderworpen is aan beperkende maatregelen ten aanzien van een aan de Belgische overheid aangemeld diergezondheidsprobleem waarvan de oorzaak nog niet is vastgesteld.

e. Artikel 8,a).

Artikel 8,a), bepaalt de voorwaarden waaraan inrichtingen en schapen en geiten moeten voldoen ten aanzien van:

• epididymitis bij schapen
• epizoötische hemorragische ziekte
• miltvuur
• Surra (<i>Trypanosoma Evansi</i>)

Deze voorwaarden zijn gelijk aan deze zoals vermeld in artikel 15 van gedelegeerde verordening (EU) 2020/688.

f. Artikel 8,b).

Artikel 8,b), bepaalt de voorwaarden waaraan inrichtingen en schapen en geiten moeten voldoen ten aanzien van:

• Blauwtong.

De voorwaarden ten aanzien van blauwtong zijn dezelfde als deze voor de gewone verplaatsingen van schapen en geiten naar andere lidstaten.

LET OP: er zijn ook [voorwaarden](#) ten aanzien van blauwtong bij terugkeer van de schapen en geiten vanuit een niet vrij buurland – zie [procedure 1688869](#).

Gedetailleerde up-to-date informatie over deze voorwaarden voor blauwtong vindt je via [deze link](#) op de website van het FAVV.

5.5. De lijst met schapen en geiten

Voor het bekomen van een toelating tot grensbeweiding dient de veehouder een lijst op te maken van de schapen en geiten die hij wil laten deelnemen aan de grensbeweiding. Hij gebruikt daartoe het model in bijlage III.

De lijst dient geïllustreerd te worden door de LCE. Enkel de schapen en geiten op de geïllustreerde lijst mogen deelnemen aan de grensbeweiding.

De lijst met schapen en geiten wordt opgesteld in de taal van het land van bestemming.

De lijst mag niet handgeschreven zijn, maar moet onder gedrukte vorm worden opgemaakt om te worden voorgelegd aan de LCE. De LCE keurt geen handgeschreven lijst goed.

De schapen en geiten op de lijst worden numeriek gerangschikt op basis van het volledige identificatienummer.

De datum van opmaak van de lijst wordt vermeld + het aantal pagina's van de lijst.

De veehouder is verantwoordelijk om een correcte lijst op te maken. Hij houdt daarbij rekening met de bepalingen in artikel 6.3 en in de artikelen 7 en 8 van het reglement (zie verder en in punt 5.4).

De veehouder kan bijstand vragen van de vereniging voor het opmaken van de lijst.

De veehouder maakt de lijst over aan de vereniging die deze opneemt in het dossier grensbeweiding – zie onder punt 5.2.

De vereniging maakt deze lijst over aan de LCE als onderdeel van het dossier.

Enkel een volledig gedrukte lijst met schapen en geiten is geldig. Handgeschreven aanvullingen van schapen en geiten zijn niet toegelaten, tenzij de vermelding van de lammeren die op het perceel weiland worden geboren gedurende de grensbeweiding.

Zie verder onder punt 5.6.

De lijst van schapen en geiten wordt als volgt opgesteld door de veehouder:

- i. er wordt geen lijst opgesteld indien:
  - o er minder dan 30 dagen geleden schapen en geiten op het beslag werden aangevoerd uit een derde land [gedelegeerde verordening (EU) 2020/688: artikel 15.1.b), en reglement: artikel 4.3 en artikel 6.3.b)];
- ii. er worden geen schapen en geiten op de lijst vermeld:
  - o die minder dan 30 dagen verbleven hebben op het beslag [gedelegeerde verordening (EU) 2020/688: artikel 15.1.a)];
- iii. Enkel de schapen en geiten die volledig voldoen aan de sanitaire voorwaarden om in grensbeweiding te gaan worden op de lijst geplaatst. Schrapping van schapen of geiten op de lijst is niet toegelaten.

De veehouder mag de lijst vernieuwen in de loop van het seizoen, voor zover de dieren voldoen aan de voorwaarden.

Het opmaken van een nieuwe lijst houdt in dat deze opnieuw moet worden geïmagineerd door de LCE indien voldaan is aan de voorwaarden onder punt 5.5. Deze vernieuwing valt onder dezelfde toelating van de lopende 12 maanden.

Visum LCE:

De lijst van schapen en geiten dient na opmaak door de veehouder geïmagineerd te worden door de LCE. Hierbij bevestigt de LCE dat voldaan is aan de voorwaarden.

De LCE keurt geen handgeschreven lijst goed.

De LCE zendt de toelating en de geïmagineerde lijst van schapen en geiten naar de veehouder en maakt een digitale versie ervan over aan de vereniging.

De vereniging houdt voor elke aanvraag/voor elk beslag een volledig digitaal dossier bij van alle aanvragen en wijzigingen.

Elk dossier wordt gedurende minstens 3 jaar bewaard bij de vereniging.

5.6. Transport naar/van de grensweiden

Indien de veehouder zelf instaat voor het verplaatsen of vervoeren van de eigen dieren, kan het verplaatsen of vervoeren van de dieren in het kader van de grensbeweidings plaatsvinden:

- a) zonder registratie als vervoerder overeenkomstig verordening (EU) 2016/429; en
- b) zonder vergunning voor vervoerder overeenkomstig verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97.

Enkel de dieren die op de lijst voorkomen, mogen deelnemen aan de grensbeweidings.

Enkel een volledig gedrukte lijst met schapen en geiten is geldig. Handgeschreven aanvullingen van schapen en geiten zijn niet toegelaten tenzij de vermelding van de lammeren die op het perceel weiland worden geboren gedurende de grensbeweidings.

De veehouder schrijft de nieuw geboren lammeren eigenhandig in op de lijst van schapen en geiten op het moment van hun identificatie met vermelding van hun eigen officiële identificatiecode en de datum van de identificatie.

Indien de identificatieplicht nog niet van toepassing is en niet is uitgevoerd, mag het huiswaarts vervoeren van het nieuw geboren lam enkel plaatsvinden in aanwezigheid van de moeder. In dat geval is de inschrijving op de lijst niet verplicht.

Tijdens de transporten heen/terug moeten volgende documenten steeds aanwezig zijn:

- a. de ondertekende toelating tot grensbeweidings (origineel of kopie) – zie onder punt 5.3;
- b. de geïmagineerde lijst van de schapen en geiten – zie onder punt 5.5.

Verplaatsingsdocumenten moeten niet aanwezig zijn.

Bij het wegbrengen/terughalen wordt, **vóór dat het vervoer wordt uitgevoerd**, bij elk schaap en/of bij elke geit die wordt vervoerd de datum van vertrek/retour ingeschreven op de geïmagineerde lijst.

LET OP: er zijn ook voorwaarden ten aanzien van blauwtong bij terugkeer van de schapen en geiten vanuit een niet vrij buurland – zie [procedure 1688869](#).

5.7. Het gebruik van de weiden

Ook bij de grensbeweiding geldt dat de schapen en geiten van verschillende inrichtingen niet samen mogen weiden. Dieren van verschillende inrichtingen moeten strikt gescheiden blijven. Dit geldt ook voor het transport van deze dieren naar en van de weiden.

Er mag eveneens geen direct contact zijn met de schapen en geiten van de inrichtingen in de buurlanden.

5.8. Het inlichten van de autoriteit van Nederland, het Groothertogdom Luxemburg en Frankrijk

De vereniging maakt van elke goedgekeurde aanvraag tot grensbeweiding (gegeven toelating) een elektronisch dossier over aan Nederland, het Groothertogdom Luxemburg of Frankrijk.

Dit elektronisch dossier dat wordt overgemaakt, bevat:

- a) de ondertekende toelating;
- b) de geviseerde lijst van de schapen en geiten;
- c) voor een perceel zonder adres: de informatie – zie hierna onder iii).

De andere stukken in het dossier worden bewaard bij de vereniging en ter beschikking gehouden op vraag.

De informatie over het perceel “*door lidstaten gedeeld weiland*” is de volgende:

- i. de naam en het adres van de eigenaar van het perceel;
- ii. het adres en het nummer van het kadaster van het perceel; of,
- iii. indien geen adres van een perceel beschikbaar is:
  - o een kaart of afdruk in gelijk welke vorm van de gemeente waarop de ligging van het perceel wordt aangeduid met vermelding van het nummer van het kadaster.
    - *kaart of afdruk = gelijk welke vorm, zoals Google Maps®, kadasterplan, grondplan van de gemeente waar het perceel weiland gelegen is, ...*

6. **Samenvatting – praktisch.**

- A. Enkel een volledig dossier wordt overgemaakt aan de LCE.
- B. Een dossier wordt enkel op digitale wijze overgemaakt aan de LCE.
- C. Een dossier wordt pas overgemaakt aan de LCE indien:
  1. de veehouder een aanvraag heeft gedaan bij de vereniging (zie punt 5.3);
  2. de vereniging in het bezit is van de ondertekende verklaring van de veehouder (bijlage I);
  3. de vereniging in het bezit is van een volledig dossier – zie punt D hierna.
- D. Een volledig dossier bevat:
  1. de zoveel als mogelijk vooraf ingevulde toelating. De LCE zou in principe enkel nog moeten ondertekenen:
    - i. de toelating vermeldt **altijd het kadastraal nummer** van de percelen;
  2. de info over het perceel over de grens:
    - i. het kadastraal nummer en het adres van het perceel; of
    - ii. indien geen adres beschikbaar is:
      - het kadastraal nummer en een kaart van de ligging van het perceel in de gemeente over de grens;
  3. een correcte lijst van schapen en geiten:

- i. opgemaakt in overleg met de veehouder.

7. Bijlagen

Bijlage I: akkoordverklaring voor grensbeweiding in [Nederland](#).

Bijlage I: akkoordverklaring voor grensbeweiding in [Groothertogdom Luxemburg](#).

Bijlage I: akkoordverklaring voor grensbeweiding in [Frankrijk](#).

Bijlage II: model van toelating voor grensbeweiding in [Nederland](#);

- toelating voor grensbeweiding in [Groothertogdom Luxemburg](#) – zie model in het Frans;
- toelating voor grensbeweiding in [Frankrijk](#) – zie model in het Frans.

Bijlage III: model van lijst van schapen of geiten voor grensbeweiding in [Nederland](#);

- Model van lijst van schapen of geiten voor grensbeweiding in [Groothertogdom Luxemburg](#) – zie model in het Frans;
- Model van lijst van schapen of geiten voor grensbeweiding in [Frankrijk](#) – zie model in het Frans.

8. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	Datum van publicatie	Originele versie